

**PENGERUSI JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
MERANGKAP AHLI PARLIMEN MASJID TANAH
PEJABAT SEKRETARIAT
JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA**

Tel : 03-2601 7263 / 2698 6852 (D)
Faks : 03-2698 9218
Email : pacparlimen@parlimen.gov.my
Laman Web : <http://www.parlimen.gov.my>

18 FEBRUARI 2025

KENYATAAN MEDIA YB PENERUSI PAC

1. Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara (PAC) hari ini membentangkan
Penyata PAC berhubung Pengurusan Pelaksanaan Projek Sistem
Aliran Pantas Pelbagai Lorong (MLFF) Di Bawah Kementerian Kerja
Raya (KKR) Dan Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM).
2. PAC memulakan prosiding berhubung Pengurusan Pelaksanaan Sistem
MLFF di bawah KKR dan LLM pada 26 Februari 2024 susulan
pengumuman Kerajaan pada Mac 2023 bahawa sebanyak RM3.46
bilion akan dibelanjakan bagi pelaksanaan sistem MLFF yang mana
Kerajaan melalui KKR telah menandatangani Perjanjian Pelantikan
Central Tolling Company (CTC) dengan satu syarikat pada 17
November 2022. Perkara ini telah mendapat bantahan daripada pihak
Persatuan Konsesi Lebuhraya Malaysia (PSKLM) terutamanya
berhubung pelantikan dan penganugerahan kepada syarikat
berkenaan.
3. PAC mengadakan mesyuarat prosiding berhubung isu ini sebanyak
enam (6) kali dalam tempoh mulai 26 Februari 2024 sehingga 19
November 2024. Saksi-saksi yang dipanggil melibatkan:
 - i. Ketua Setiausaha (KSU) KKR;
 - ii. Mantan KSU KKR (Disember 2021 - September 2023);
 - iii. Timbalan Ketua Setiausaha Dasar dan Pembangunan KKR;
 - iv. Ketua Pengarah Unit Kerjasama Awam Swasta;

- v. Ketua Pengarah Lembaga Lebuhraya Malaysia;
- vi. Presiden Persatuan Syarikat-syarikat Konsesi Lebuhraya Malaysia;
dan
- vii. Pengarah Projek Konsortium Jaringan Selangor Sdn. Bhd.

4. Hasil daripada prosiding berkenaan, PAC membuat 11 rumusan seperti berikut:

- i. Inisiatif pelaksanaan sistem Tol Aliran Pantas Pelbagai Lorong (MLFF) iaitu sistem kutipan tol tanpa perlu berhenti adalah salah satu agenda dalam Malaysian ITS Blueprint (2019-2023) dan merupakan inisiatif bagi mengatasi isu kesesakan kenderaan di plaza-plaza tol lebuhraya.
- ii. Kajian oleh YZ Tekun Consult Sdn. Bhd. dalam tempoh 2017-2020 mendapati bahawa projek MLFF akan ada implikasi kewangan yang tinggi dan terdapat cadangan untuk sebahagian kos ditampung oleh Kerajaan menyebabkan cadangan tersebut tidak dilaksanakan.
- iii. Pada Februari/ Mac 2021 sebuah syarikat telah mengemukakan cadangan pelaksanaan MLFF kepada pihak KKR secara *unsolicited proposal*.
- iv. Syarikat tersebut, KJS-SEP Synergy JV, merupakan kerjasama antara KJS Sdn Bhd & SEP Synergy (M) Sdn. Bhd. Walau bagaimanapun, kerjasama entiti ini berstatus *unincorporated JV* ketika Perjanjian Pelantikan [*Appointment Agreement (AA)*] dimeterai.

- v. Syarikat melalui cadangan tersebut memperkenalkan *Central Tolling Agency* (CTA) dan *Central Tolling Company* (CTC) serta pembangunan sistem MLFF tanpa melibatkan dana Kerajaan. Kos pelaksanaan Projek MLFF sebanyak RM3.46 bilion adalah anggaran seperti yang telah dinyatakan oleh KKR.
- vi. Jemaah Menteri pada 17 Disember 2021 telah bersetuju memberi kelulusan prinsip kepada KJS-SEP Synergy untuk melaksanakan rundingan dengan syarikat konsesi selama tiga (3) tahun mulai 17 Disember 2021 sehingga 16 Disember 2024. Namun, Surat Niat (LOI) telah dikeluarkan pada 22 Januari 2022.
- vii. Jemaah Menteri seterusnya pada 7 Oktober 2022 bersetuju agar Perjanjian Pelantikan bagi CTC disediakan dan rundingan kekal bagi tempoh tiga (3) tahun iaitu sehingga 16 Disember 2024. Perjanjian Pelantikan ditandatangani pada 17 November 2022 ketika tempoh Kerajaan *caretaker*.
- viii. Walaupun Perjanjian Pelantikan yang ditandatangani pada 17 November 2022 tersebut terbatal secara automatik pada 16 Disember 2024 tanpa sebarang kos kepada Kerajaan, sekiranya perjanjian ini ditamatkan awal ia boleh mendedahkan risiko perundangan berdasarkan prinsip *quantum meruit* dan *legitimate expectation*.
- ix. Lantikan KJS-SEP Synergy sebagai *Central Tolling Company* (CTC) yang diberi hak untuk kutipan tol secara menyeluruh adalah bercanggah dengan terma penswastan syarikat konsesi yang diberi hak eksklusif mengutip tol seperti yang termaktub di dalam perjanjian-perjanjian konsesi sedia ada.

- x. Secara umumnya, syarikat konsesi menyokong pelaksanaan MLFF di tol Malaysia. Namun, isu yang menjadi halangan dalam proses perundingan merangkumi isu penguatkuasaan, perundangan, komersial dan kewangan serta model perniagaan yang belum dimuktamadkan oleh pihak yang berkaitan.
 - xi. Perincian berhubung perundingan yang dijalankan antara semua pihak berkepentingan serta opsyen-opsyen pelaksanaan MLFF iaitu Permintaan Untuk Cadangan (RFP), Perniagaan ke Perniagaan [*Business to Business* (B2B)] dan hibrid antara RFP dan B2B akan dibawa kepada kerajaan oleh KKR untuk diputuskan selanjutnya.
5. Sebagai langkah penambahbaikan, PAC Parlimen mengesyorkan enam (6) perkara untuk dilaksanakan seperti berikut:
- i. PAC berpendapat bahawa pelaksanaan MLFF tidak akan menyelesaikan kesesakan lalu lintas di lebuh raya bertol secara total. KKR dan LLM perlu melaksanakan kajian *cost benefit analysis* yang lebih terperinci kerana pelaksanaan MLFF akan melibatkan anggaran kos RM3.46 bilion.
 - ii. KKR perlu menetapkan atau memuktamadkan hala tuju sistem MLFF dengan segera selepas Perjanjian Pelantikan [*Appointment Agreement* (AA)] tamat pada 16 Disember 2024.
 - iii. KKR perlu mendapatkan nasihat/ ulasan terperinci daripada MOF/ UKAS bagi mengesahkan kaedah perolehan terbaik bagi pelaksanaan MLFF.

- iv. Pelaksanaan MLFF perlu dilaksanakan dengan kaedah terbaik dengan tiada sebarang implikasi kos kepada Kerajaan dan pengguna.
 - v. PAC berpendapat bahawa adalah tidak wajar pihak Kerajaan menandatangani sebarang perjanjian yang memberi impak tinggi dan besar semasa Kerajaan *caretaker*.
 - vi. Sebagai langkah segera, LLM bersama syarikat konsesi perlu meningkatkan keberkesanan dan kecekapan kutipan tol di setiap plaza tol.
6. Orang ramai yang berminat untuk membaca dan meneliti Penyata PAC Parlimen berhubung Pengurusan Pelaksanaan Projek Sistem Aliran Pantas Pelbagai Lorong (MLFF) Di Bawah Kementerian Kerja Raya (KKR) Dan Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM) boleh memuat turun (*download*) penyata berkenaan di laman web PAC di alamat www.parlimen.gov.my/pac .

Sekian, terima kasih.

YB Datuk Wira Mas Ermieyati binti Samsudin
Pengerusi PAC Parlimen